

Ο Δημοσιογράφος **Νάσος Βλαχάκης**, αγαπητός φίλος του Ελληνισμού της Αιθιοπίας, μας έστειλε το παρακάτω άρθρο:

Ο ΚΑΦΕΣ ΚΑΙ Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ

HARAR

Υπάρχουν πολλοί μύθοι που σχετίζονται με την ιστορία του καφέ. Ένας από αυτούς αναφέρεται στον Kaldi τον βοσκό, ο οποίος καθώς φύλαγε το κοπάδι που έβοσκε σε μια πεδιάδα της Αβησσυνίας, πρόσεξε κάποια μέρα πως τα ζώα του άρχισαν να συμπεριφέρονται παράξενα όταν τα είδε να τρώνε τους καρπούς κάποιων θάμνων που φύτρωναν εκεί γύρω. Αφού δοκίμασε και ο ίδιος μερικούς από τους καρπούς αυτούς και εξακρίβωσε τις διεγερτικές τους ιδιότητες, αποφάσισε να πάρει κάμποσους κόκκους τους και να τους πάει στο μοναστήρι που βρισκόταν εκεί κοντά. Ο ηγούμενος, αφού έβρασε τους κόκκους και ήπιε το ζουμί τους, παρατήρησε πως στη συνέχεια ένοιωσε μια πρωτόγνωρη ευεξία που τον κράτησε ξάγρυπνο για πολλές ώρες. Ο ηγούμενος μοιράστηκε την εμπειρία του με τους μοναχούς, με αποτέλεσμα και αυτοί να μείνουν ξάγρυπνοι στην επόμενη ξαγρύπνια τους.

Και ενώ οι κάτοικοι στις περιοχές όπου φύτρωναν τα φυτά, μασουλούσαν τους καρπούς πράσινους, αφού ίσως πρώτα τους καβούρντιζαν, οι Άραβες ήταν εκείνοι που άρχισαν πρώτοι να μετατρέπουν τους κόκκους σε ζεστό ρόφημα. Στη συνέχεια, και γύρω στον 14ο αιώνα, άρχισαν και εκείνοι να καλλιεργούν φυτά, τα οποία είχαν φέρει από την Υεμένη. Πολλοί πιστεύουν ότι τα φυτά αυτά βρέθηκαν εκεί τον 13ο αιώνα, κατά τις εχθροπραξίες της χώρας με την Αβησσυνία. Το πιθανότερο πάντως είναι, πως οι Άραβες γνώριζαν ήδη τον καφέ πολύ πριν τον 10ο αιώνα.

Αρχικά ο καφές φτιαχνόταν με το μούλιασμα των κόκκων σε κρύο νερό, αργότερα τους μούλιαζαν σε βραστό νερό και μόλις στο τέλος του 14ου αιώνα οι Άραβες άρχισαν να τους καβουρντίζουν. Σύμφωνα με πηγές, η ονομασία «καφές» δεν προέρχεται, από την Kaffa της Αβησσυνίας, όπως πολλοί πιστεύουν, αλλά από το αραβικό kahwat - قهوة που σημαίνει οποιοδήποτε ποτό φτιαγμένο από φυσικούς κόκκους. Έτσι εξηγείται και γιατί ο καφές ήταν γνωστός σαν αραβικό ποτό قهوه, όταν ήρθε στην Ευρώπη στις αρχές του 17ου αιώνα. Στη συνέχεια η κατανάλωση του καφέ απλώθηκε σε όλο τον αραβικό κόσμο, καθώς και στις χώρες που είχαν κατακτηθεί από τους Άραβες, όπως η Τουρκία, τα Βαλκάνια, η Ισπανία, και η Βόρειος Αφρική.

Στα 1554, έμποροι και ταξιδιώτες θα φέρουν τον καφέ από τη Δαμασκό στην Κωνσταντινούπολη, ενώ στα 1555 θα ανοίξει εκεί και το πρώτο καφεποτείο. Η δημοτικότητα του καφέ γρήγορα θα κυριαρχήσει μεταξύ των κατοίκων της πόλης, με αποτέλεσμα τα καφεποτεία να απλωθούν σχεδόν σε όλες τις γειτονιές. Ευρωπαίοι που ταξίδευαν στην Ανατολή, κατενθουσιασμένοι από το νέο αυτό εξωτικό ποτό, όταν γύριζαν στις πατρίδες τους, δεν εύρισκαν λόγια για να περιγράψουν τις απολαυστικές του ιδιότητες.

Ωστόσο, η χριστιανική Δύση αντιμετώπιζε με κάποια καχυποψία το νέο αυτό ρόφημα, και ειδικά οι Καρδινάλιοι της Καθολικής Εκκλησίας που προσπαθούσαν να πείσουν τον Πάπα να καταδικάσει και να αφορίσει τον “μουςουλμανικό” καφέ σαν ποτό του Σατανά. Ωστόσο ο Πάπας αρνιόταν να συναινέσει στις διαβολές του περίγυρού του, χωρίς πρώτα να δοκιμάσει και ο ίδιος το παράξενο αυτό ποτό. Μέχρι που στα 1600, αφού απόλαυσε ένα φλιτζάνι αχνιστό καφέ, γοητευμένος από το άρωμα και τη γεύση του, σύμφωνα με τον θρύλο, λέγεται πως είπε: «Αυτό το ποτό είναι πραγματικά υπέροχο και απολαυστικό. Ας ξεγελάσουμε λοιπόν τον Σατανά, βαπτίζοντάς το “χριστιανικό”».

Κλείνοντας να πούμε πως η Αιθιοπία είναι η πατρίδα του καφέ και ο πιο σημαντικός παραγωγός από πλευράς ποιότητας και ποσότητας. Ο καφές αυτός χαρακτηρίζεται από το πολύ ευχάριστο άρωμα και τον χαμηλό δείκτη καφεΐνης. Οι περιοχές στις οποίες παράγεται ο ποιοτικός αυτός καφές είναι η Sidamo, η Kaffa, η Harar και η Welega.

Νάσος Μ. Βλαχάκης – Ιστοριοδίφης

